

Mál nr. 390/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nöfn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Slysátrygging ökumanns og eiganda.

Skráningarnúmer ökutækis (A)

Tilkynningarfrestur.

Gögn.

1. Málskot móttakið 9. október 2024 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 29. október 2024 ásamt fylgiskjali.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 15. febrúar 2017, hafi M lent í umferðarslysi sem farþegi í bifreiðinni A sem var þá í hennar eigu. M hafi orðið fyrir líkamstjóni er bifreiðin hafnaði utan vegar og hafi V verið tilkynnt um tjón hennar hinn 18. júní 2020. Hinn 12. október 2023 hafi V hafnað bótaskyldu á grundvelli þess að tilkynningarfrestur skv. 1. mgr. 124. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004 hafi verið útrunnin þegar tilkynningin barst féluginu. Hafi V talið að upphaf eins árs tilkynningarfrests skyldi miðað við 5. mars 2019 en þann dag hafi M leitað til læknis og óskað eftir röntgenmyndatöku til að meta eftirstöðvar slyssins. Mótmælir M þeirri afstöðu enda hafi hún með engu móti getað vitað af varanlegum afleiðingum slyssins á þeim tímapunkti. Ekki hafi verið orðið við beiðni hennar um myndatöku og hafi hún ekki fengið nein læknisfræðileg gögn eða upplýsingar sem gæfu til kynna að svo væri. Líta verði þá til þess að M hafi aðeins verið 19 ára á slysdegi og hafi hún orðið ólétt um ári eftir slysið og ekki verið hægt að rannsaka áverkann á meðan þungun varði. Af tilvísun til bæklunarlæknis dags. 31. júlí 2018 megi þá ráða að talið hafi verið að frekari meðferð og endurhæfing væri enn möguleg. Því sé fyrst haldið fram í læknisvottorði dags. 10. október 2023 að einkenni M séu varanleg. Er þá vísað til dómafordæma framangreindu til stuðnings. Jafnframt er vísað til 1. mgr. 94. gr. laga um vátryggingarsamninga en höfnunarbréf félagsins sem barst um þremur árum eftir að því var tilkynnt um slysið, hafi ekki verið sent án ástæðulauss dráttar í skilningi ákvæðisins. Þegar svo hátti til falli réttur félagsins til að bera fyrir sig atvik að baki höfnun niður samkvæmt 2. mgr. 94. gr. sbr. 92. gr. sömu laga.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að félagið hafi óskað eftir sjúkragögnum eftir að tilkynning um slysið barst því 18. júní 2020. Engin slík gögn hafi borist fyrr en í janúar og fyrirbyggjandi læknisvottorð hafi ekki borist fyrr en 11. október 2023. Daginn eftir hafi V hafnað bótaskyldu. Er því þar af leiðandi hafnað að höfnun félagsins hafi ekki verið send án ástæðulauss dráttar. Í gögnum málsins komi fram að M hafi verið flutt með sjúkrabíl af slysstað og á bráðamóttöku þar sem hún hafi verið greind með samfallsbrot í hryggjarlið. Bæklunarlæknar hafi ráðlagt þriggja punkta bakkelti vegna brotsins og hafi M átt endurkomu til bæklunarlæknis hinn 3. mars 2017. Hafi hann ráðlagt henni að vera með bakspælkuna í fjórar vikur í viðbót. M hafi aftur leitað til læknis 19. júlí 2017 og þá fengið vottorð um óvinnufærni frá slysdegi. Hinn 31. júlí 2018 hafi M svo verið vísað til bæklunarlæknis en á þeim tíma hafi hún verið þunguð og því ekki gerð myndrannsókna. Var M vísað í sjúkrabjálfun. Næsta koma M til læknis hafi verið hinn 5. mars 2019 en þá hafi M óskað eftir röntgenmyndatöku til að meta eftirstöðvar slyssins. Sé það mat V að á þeim degi hafi M í allra síðasta lagi mátt gera sér grein fyrir því að um varanlegar afleiðingar væri að ræða. M hafi glímt við bakverki allt frá slysdegi, verið óvinnufær mánuðum saman og beri gögn málsins með sér að ekkert nýtt hafi komið fram um áverka hennar. Verði þá ekki séð að læknar hafi með einhverjum hætti gefið til kynna að fulls bata væri von. Sé því hafnað af hálfu félagsins að M hafi ekki gert sér grein fyrir varanleika afleiðinga slyssins fyrr en við útgáfu læknisvottorðs sex og hálfu ári eftir slysið.

Álit.

Í málalímbúnaði M er vísað til þess að samkvæmt 1. mgr. 94. gr. laga um vátryggingarsamninga skuli vátryggingafélag tilkynna um það án ástæðulauss dráttar hyggist það bera fyrir sig að það sé laust úr ábyrgð að heild eða hluta samkvæmt ákvæðum 13. kafla laganna, ella falli réttur til þess niður sbr. 2. mgr. 94. gr. Er þá vísað til 92. gr. laganna en þar kemur fram að hafi vátryggingaratburður orðið skuli hver sá sem telji sig eiga kröfu á félagið skýra frá því án ástæðulauss dráttar. Í 2. mgr. 92. gr. segir þá að geti félagið ekki rannsakað tildrög vátryggingaratburðar sem þýðingu hafa fyrir ábyrgð þess eða

geti það ekki gert ráðstafanir er mundu hafa takmarkað umfang tjónsins vegna þess að einhver þeirra sem telji sig eiga kröfu á hendur því hefur af ásetningi eða stórkostlegu gáleysi vanrækt tilkynningarskyldu sína megi lækka eða fella niður ábyrgðina gagnvart honum. Af framansögðu leiðir að réttur félagsins til að lækka eða fella niður ábyrgð á grundvelli 2. mgr. 92. gr. fellur niður sé ekki tilkynnt um slíka niðurfellingu án ástæðulauss dráttar. Ekki verður séð að V byggi höfnun sína á því að ekki hafi verið hægt að rannsaka tildrög slyssins eða grípa til tjonstakmörkunaraðgerða, eða á öðrum ákvæðum 13. kafla laganna. Þar sem ekki verður séð að tilgreind lagaákvæði eigi við í máli þessu kemur þetta atriði ekki til frekari skoðunar.

Ágreiningur þessa máls eins og það horfir við nefndinni varðar því aðeins það hvort tilkynningarfrestur samkvæmt 1. mgr. 124 gr. laga um vátryggingarsamninga hafi verið liðinn er tilkynning um slysið barst V hinn 18. júní 2020, en samkvæmt því ákvæði glatar sá sem rétt á til bóta samkvæmt m.a. slysatryggingu þeim rétti ef krafa er ekki gerð um bætur til félagsins innan árs frá því hann fékk vitneskju um þau atvik sem krafa hans er reist á.

Fyrirliggjandi er læknisvottorð heilsugæslu dags. 10. október 2023, þar sem lýst er öllum komum M vegna slyssins og afleiðinga þess. Kemur þar fram að M var greind með samfallsbrot í hryggjarlið hinn 15. febrúar 2017. Við endurkomu til bæklunarlæknis hinn 3. mars 2017 var henni þá ráðlagt að vera með bakspælu í fjórar vikur til viðbótar og var það þá mat læknis að M kæmi til með að verða minna og minna verkjuð eftir því sem tíminn liði. M virðist þá ekki hafa sótt endurkomutíma sem áætlaður var tveimur vikum síðar. Hinn 19. júlí 2017 fékk M útgefið vottorð um óvinnufærni frá slysdegi. Hinn 31. júlí 2018 var þá gerð tilvísun til bæklunarlæknis. Kom þar fram að M fyndi alltaf fyrir verk yfir hryggjarliðnum. Bæklunarlæknir ráðlagði sjúkrabjálfun og eftirlit á heilsugæslu en vegna þungunar M voru á þeim tíma ekki framkvæmdar frekari rannsóknir en boðið upp á að vísa henni aftur á göngudeild bæklunarlækninga yrðu verkir áfram vandamál. Hinn 5. mars 2019 óskaði M eftir röntgenmyndatöku eins og áður er rakið en ekki verður séð af fyrirliggjandi gögnum að slík rannsókn hafi farið fram. Hinn 3. júlí 2000 fékk M svo útgefna beiðni í sjúkrabjálfun vegna bakverkja. Hinn 4. nóvember 2021 leitaði M enn á heilsugæslu vegna krónískra bakverkja og kom þá fram að hún hafi verið hjá sjúkrabjálfa í u.þ.b. mánuð.

Engin gögn liggja fyrir um meðferð M hjá sjúkrabjálfa og liggur ekki fyrir hvort hún sótti sjúkrabjálfun til samræmis við ráðleggingar bæklunarlæknis þess efnis á árinu 2018. Þau fremur takmörkuðu læknisfræðilegu gögn sem liggja fyrir nefndinni benda þá til þess að einkenni hennar hafi verið viðvarandi frá slysdegi og verður ekki ráðið af þeim að vonir hafi staðið til þess að fullur bati næðist með sjúkrabjálfun eða annarri meðferð, en eins og áður segir liggja engin gögn fyrir um slíka meðferð.

Þó veita verði tjonþolum nokkurt ráðrúm til að átta sig á því að afleiðingar séu varanlegar og bótaréttur kunni því, að öðrum skilyrðum uppfylltum, að vera fyrir hendi verður að miða við einhver tímamörk í þeim efnum. Af framangreindu og eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni verður að telja einkenni M hafi verið viðvarandi og að henni hafi því mátt vera ljóst, í síðasta lagi hinn 5. mars 2019 þegar hún fór fram á myndrannsókn, að einkenni hennar væru varanleg. Verður því að líta svo á að tilkynningarfrestur samkvæmt 1. mgr. 124. gr. laga um vátryggingarsamninga hafi verið liðinn er V barst tilkynning um slysið hinn 18. júní 2020.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr slysatryggingu ökumanns og eiganda A hjá V.

Reykjavík, 10. desember 2024.
rafræn undirskrift

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir